

Hembygdsbladet

År 2018
Nr 1

Medlemsblad för Vikingstad hembygdsförening.
Hemsida: hembygd.se/vikingstad/.
Kontakt: Rickard Fransson Tel 070 5225256
Ansvarig utgivare: Gunnar Asplunder

Redaktörer:
Rickard Fransson
Anders Cedergren

Ordföranden har ordet:

Välkomna till ett nytt nummer av hembygdsbladet och till ett som vi hoppas bra år 2018 för vår förening. Verksamheten fortsätter i stort sett som tidigare med årsmötet i mars som första hållpunkt. På årsmötet för vi ett föredrag av Agneta Sundstrand om Elsa Alrik, ett original från Björkeberg/Västerlösa. Även i år blir det torsdagskafèer i trädgården på hembygdsgården. För övrigt så samlas vi även nu varje torsdag förmiddag för arbete och prat på hembygdsgården.

Hälsningar Gunnar Asplunder.

DEN GAMLA BILDEN

Olof "Olle" Holm vid sin lastbil.

Åkerier i Vikingstad

Ernst Kardell hade en liten paketbil. Körde åt Forss Mekaniska verkstad, körde även åt bönderna på trakten. Senare även renhållning i samhället.

Einar Karlsson(Sjöland) och Ludvig Simonsson hade en djurbil och körde i huvudsak åt Otto Jakobsson i Hasselbacken, kreaturshandlare. Bilen såldes senare till Olle Holm. I mitten av 30-talet drev Olle Holm åkeri med två lastbilar. Transporterna utgjordes i huvudsak av ved, spannmål, mjölk. Mjölken kördes med två bilar med 5 - metersflak vilka lastades i dubbla lager med mjölksåar.

Vikingstad åkeri

Olle Holms åkeri övertogs av Lars Linné och har sedan utvecklats som Vikingstad Åkeri AB. Det har funnits bilar för olje- gas- grus- och spannmålstransporter. För närvarande har åkeriet 20 bilar och 22 anställda. 1982 köptes de lokaler som åkeriet disponerar(Sparmanfabriken). Det finns även några hyresgäster i dessa lokaler.

Detta garage stod vid sidan av Ica affären. Det brann sedan ner 18 maj 1985. kl 05.00

Oljebil 24 m. 42 kbm. Kördes mellan Norrköpings hamn och Tekniska Verken på 80-talet. Andra bilar körde olja mellan från Göteborg till Hammars glasbruk.

Andreassons Åkeri.

1 maj 1965 övertog Åke Andreasson åkeriet efter Arnold Hultberg som fanns i Sjögestad. Det var främst spannmålskörning som utfördes. Sedermera blev det anläggningskörningar d.v.s jord, grus och asfalt. Då fanns det tre bilar i företaget. Det var även snöplogning vintertid bland annat på Ulrikavägen.

Numera är det sonen Johan Andreasson som driver åkeriet med två bilar och utför mestadels anläggningstransporter.

Beläggingsarbete med Scania lastbil, årsmodell -88

Bergstedts Åkeri AB

1968 köptes en bil från Bilspedition och det blev avtal om transport av bland annat choklad från Cloetta till Danmark. Från Danmark fanns det sedan returgods. Omkring 100 resor per år gjordes till 1981 då returesorna med gods till Sverige försämrades. Det fanns också flera transportavtal med andra östgötska företag som gav bra körningar. Över 3000 färjetransporter avverkades under Danmarksåren. Denna bil har kört mycket choklad.

Kostnad för en Danmarkstur år 1971.

1. Fordonsskatt bil+släp	170 kr
2. K-M skatt	165 kr
3. Försäkring bil+släp	149 kr
4. Bränsle 5 liter /mil á 55 öre	303kr
5. Däckkostnad 1,40 kr/mil	155 kr
6. Servicekostnad. olja,tvätt,smörj 70 öre/mil	85 kr
7. Lönekostnad 35 tim á 20kr ej logi + traktamentskostnad	700kr
8. Soc. avg + semesterersättning 51%	357 kr
9. Värdeminskning bas. på s.å. 15000kr= bil - 5000kr släp och år	200kr
10. Reparation,underhållskostnad enl s.å. 1,50 kr/mil.	165 kr
	2449kr

Väntetid för färjeöverfart,tullkontroll vid gränspassering,klarering vid mottagningsort ej medräknad. Räntekostnad + vistberäkning ej utförd.

Denna bil har kört mycket choklad.

Ingemar Carlssons Åkeri

Startades på 1960-talet. Ingemar hade tidigare varit chaufför hos Nordstrand. Åkeriet hade avtal för olika transporter, maskiner och asfalt ABV, konstgödning Supra i Köping, skrot Gotthards i Skänninge, med flera. Det blev även fler andra sorters transporter såsom snö, hö och halm. Åkeriet hade en tid tre bilar och ett antal släpvagnar till dessa. Åkeriet avslutades för Ingemars del i slutet av 1990-talet.

Eriksson Gustavsson

1955 blev vi ägare till ett åkeri tillsammans med Lars Gustavsson. Det bestod av en lastbil som hade sett sina bästa dagar, så efter ett halvår inkaffades en ny. Åtskilliga motgångar fick vi, Repmånad för Sven och sjukskrivning av Lars. Rena trolleriet att få det att gå runt med anställd personal. När Sven fixat sin månad i militären fick han arbeta väldigt mycket. Det var tur att man kunde byta nyckel i färdskrivaren när körtiden blev för lång. Allt gick i lås och firman levde vidare.

1957 inköptes en bil som gick för Bilfrakt i Linköping. Där fraktade vi timmer, grus, mjöl med mera. Så blev det en bil till på Halmstad på grund av att Blå Bands godsmängd blev mycket större. Nu hade vi 6 anställda.

1971 inköptes ett åkeri på grund av att Bilspedition endast ville ha en transportör på linjen. Det blev 5 bilar till, varav en frysbil. Nu blev vi många anställda, cirka 15 stycken varav hälften i Halmstad. Det var sju bilar som gick Halmstad - Stockholm, - Halmstad. Det blev chaufförsbyte i Linköping.

1975. Nu gav vi upp. Ombildning av Bilspedition. Det blev ett transportavtal som vi inte kunde godtaga. Sven fortsatte köra bil här i Linköping och körde till pensionen.

23 augusti Besök på Ingvastebo kvarn och såg.

Ett 20-talet deltagare på en nostalgiresa i fyra puttrande äldre SAAB-bilar till kvarnen i Ingvastebo där vi blev väl mottagna av ägaren och ciceronen Roland Klaar. Han berättade om kvarnens flytt historia, den har flyttats tre gånger. Den byggdes i Kärr i Ulrika ca 1840 flyttad till Lilla Farsbo i Ulrika, sedan till Drögshult i Nykil, och vidare till Ingvastebo ca 1890. Sågen fanns redan då på platsen, den är markerad på en karta från 1870. Sågverket var en så kallad Nickesåg, en enkel ramsåg. Numera är det en klingsåg som lär vara monterad när kvarnen kom till platsen. Kvarnen består av två stora, (fyra) liggande kvarnstenar av kalksten, som drivs av en sinnrik konstruktion av kugghjul under kvarnstenarna. Ett stort drivhjul är helt i trä. Kraften att driva kvarnen och sågen med, är vatten från kvarndammen på ett vattenhjul. Verksamheten lades ned 1956. Boningshuset blev sommarbostad, men kvarn och såg förföll. År 1971 gjordes en omfattande renovering då man insåg att en kulturskatt höll på att försvinna. Men sedan vattenhjulet havererade vid en visning, så tappades intresset för fortsatt arbete och kvarnen låstes och förfallet började igen. 1999 återupptogs renoveringen av en privatperson, Roland Klaar, som även lyckades få hjälp av orsbfolkningen. En exakt kopia av vattenhjulet tillverkades och tak, väggar och golv renoverades och efter nio års arbete så fungerar nu allt igen. Numera finns det en nyuppförd smedja på ursprunglig plats, och fler hus håller på att uppföras i Ingvastebo. Utflykten avslutades med kaffe och hembakat bröd i boningshusets trädgård. Stort tack till Roland och alla som hjälper till att bevara miljöer till kommande generationer.

2 december Lyckad julmarknad på Hembygdsgården.

Med bra väder och mycket folk och 15-talet knallar genomfördes årets julmarknad på hembygdsgården. Det var genomgående nöjda knallar som hade ett varierat utbud till försäljning, såsom honung, kalvdans, ägg, smycken, mattor, närodlade champinjoner m.m. Några knallar hade kanske önskat större försäljning men det är svårt att veta vilka varor som det blir åtgång på.

En smed med sin ässja var en nyhet på marknaden.

Skinkan som man gissade vikten på vägde 2682 gram

och Karin Ljungholm gissade 2684 gram och vann skinkan. Grattis!

Hembygdsgården fikaförsäljning i mangårdsbyggnaden var ett lyckat koncept och båda våningarna utnyttjades för prat och kaffetår.

Årsmöte söndag 4 mars kl 17.00 i Vikingstad missionskyrka.

- **Sedvanliga förhandlingar och styrelseval**
- **Efter årsmötet, kaffe och ett föredrag av Agneta Sundstrand om Elsa Arik, ett original från Björkeberg/Västerlösa.**

Alla är välkomna!

Valberedningen inför årsmötet består av:

Rickard Fransson tel. 070 522 52 56 Christer Bågenmark tel. 070 249 00 39

Loppmarknad på hembygdsgården även i år.

Ni som vill köpa grejer kom till oss.

Ni som vill skänka grejer kom till oss.

På denna plats ska Vikingstad nya bebyggelse uppföras . Här låg tidigare Bankeberg Lilla Backgård. Hembygdsföreningen har lämnat in förslag på gatunamn

Bankeberg lilla Backgård på 1970-talet

Juldagen 2017 Kapellån, mellan Nybble och Kvarstad . Högt flöde i Kapellån.

Vikingstads Hembygdsförening
Returadress Gunnar Månsson, Torsgatan 14A
590 49 Vikingstad

På gång:

4 mars. Årsmöte i Vikingstad Missionskyrka klockan 17
Sommarkaféer torsdagar preliminärt 3 maj - 6 sept 9.30 - 11.30
6 juni. Nationaldagsfirande
? augusti Byvandring

Vill du bli medlem i Hembygdsföreningen?

Medlemsavgiften är 120 kr/år, kontakta någon i styrelsen.

Du som är medlem, värva gärna nya till föreningen. Vi vill se flera yngre medlemmar. Hembygdsföreningen välkomnar alla som vill lära och värna om hembygden.

Vi behöver flera hjälpsamma damer som vill ägna lite tid åt hembygdsföreningen.

Torsdagar mellan 9 30 – 11 30 umgås vi genom arbete och prat och fika på Hembygdsgården.

LOPPISEN kommer också att hålla öppet på torsdagar.

Underhåll av hembygdsgården i år, målning, putsning och rödfärgning med mera. Hjälp!

Vi reserverar oss för eventuella faktafel.

**Meddela oss gärna om vad ni vill läsa eller om ni har något som ni vill att flera ska få läsa. Bilder uppskattas mycket, om vi kan få ta del av dem.
Manusstopp Nr 2 28 april, Nr 3 28 juli, Nr 4 20 oktober.**

Aktiviteterna utföres i samarbete med Studieförbundet.

